

**"ЭкоШымкентПроект" ЖШС-нің Түркістан облысы, Созақ ауданындағы
Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын
орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі»
бойынша қоғамдық тыңдаулар хаттамасы**

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы: Түркістан облысы, Созақ ауданы, «Қыземшек ауылы әкімінің аппараты» ММ.

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: "ЭкоШымкентПроект" ЖШС-гі үшін әзірленген Түркістан облысы, Созақ ауданындағы Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі».

(қаралатын жобалау құжаттардың толық, нақты атауы)

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы. «Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ.

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: Түркістан облысы, Созақ ауданы, учасок Аса географиялық координаттары: [45.636697, 68.206389; 45.637373, 68.213148; 45.612969, 68.207080; 45.621175, 68.236314.

(көзделіп отырған қызмет учаскесі аумағының толық, нақты мекенжайы, географиялық координаттары)

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қыземшек ауылы.

(белгіленген көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру нәтижесінде аумағына әсер етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі)

6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: ЭкоШымкентПроект" ЖШС, Шымкент қаласы, Қобыланды батыр көшесі 290 үй, сым.8-705-893-21-84, БСН 080740014455, ecoshympro@mail.ru."

(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)

7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері. «Эко-инновация» ЖШС, ҚР, Шымкент қаласы, Қаратау ауданы, Мирас м/а, Сақ елі көшесі 52, БСН 151040010425, gulnaz_91@mail.ru, сым. [8778-152-45-35](tel:8778-152-45-35).

(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)

8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт): 14.01.2025 ж., басталу уақыты-16:00, аяқталу уақыты -17:00, Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қыземшек ауылы, 1 м/а, 5а үй, әкімшілік ғимараты, акт залында.

(қатысушыларды тіркеу басталатын күн, уақыт, қоғамдық тыңдаулардың басталу және аяқталу уақыты, тыңдаулар өткізілетін орынның толық және нақты мекенжайы. Қоғамдық тыңдаулар ұзартылатын жағдайда барлық күндер көрсетіледі)

9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. (Қосымша 1, 2).

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. (Қосымша 3).

11. Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесі жолдармен таратылды:

1) Бірыңғай экологиялық порталда; <https://ecoportal.kz>;

2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында <https://beta.egov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/details/214086?lang=ru>;

(ресми интернет-ресурстардың атауы, сілтемелер және жарияланған күні)

3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік - аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында: «Созақ үні» газеті 04.12.2024ж, газет нөмірі №89 (9256) (Қосымша 4).

(газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін және жарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну)

Телеканал «Айғақ» 03.12.2024 ж. (Қосымша 4).

(теле немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың бейне және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс)

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда, Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қыземшек ауылы, 1 м/а, 5а үй, әкімшілік ғимаратында мекенжайы бойынша 2 дана хабарландыру.

Осы қоғамдық тыңдау хаттамасына фотоматериалдар қоса беріледі.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері: Тыңдау хатшысы ретінде бір ауыздан – "ЭкоШымкентПроект" ЖШС-нің экологы Ақылбеков Қуанышбек сайланды, қарсы емес 8, қарсы 0, қалыс қалды 0.

(хатшыны таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

қарсы емес 8, қарсы 0, қалыс қалды 0.

(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:

Ақылбеков Қуанышбек "ЭкоШымкентПроект" ЖШС-нің экологы

(баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)

"ЭкоШымкентПроект" ЖШС-нің Созақ ауданындағы Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» бойынша баяндамасы 4 парақ, слайд парақ, сызба бар. (6 қосымша).

(баяндаманың тақырыбы, беттердің, слайдтардың, файлдардың, плакаттардың, сызбалардың саны)

Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. (5-ші қосымша)

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге "қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ" деген белгімен енгізіледі.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар:

Ауыл тұрғындары бір ауыздан Созақ ауданындағы Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» жұмыстарының жүргізілуіне қарсылығын білдірген жоқ!

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар, пікірлер мен ұсыныстар)

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаулардың төрағасы: _____

Қызылжар кенті Әкімінің кеңесшісі, іс басқарушысы М. Әбіл
(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

М. Әбіл

14.01.2024 ж.

18. Қоғамдық тыңдаулардың хатшысы:

«Эко Шымкент Проект» ЖШС-нің Экологы

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Аманжол

14.01.2024 ж.

Қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін және өткізу кезінде келіп түскен ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

р/с №	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс, "қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ")
			Жүктеу

Приложение 3.1.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 24130251001, Дата: 02/12/2024

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: (Туркестанская область, Созакский район, пос Кыземшек, 1 мкр, дом 5а, здания акымата, актовый зал)

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания: Туркестанская область, Созакский район, пос Кыземшек, 1 мкр, дом 5а, здания акымата, актовый зал

Предмет общественных слушаний: Проект нормативов допустимых выбросов (НДВ) для ТОО "ЭкоШымкентПроект" существующего полигона буровых отходов на участке Аса в Созакском районе

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Туркестанская область, Созакский район, пос Кыземшек, 1 мкр, дом 5а, здания акымата, актовый зал, 08/01/2025 12:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (1.5 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Созак үні газеті, телерадио Айғақ

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Туркестанская область, Созакский район, пос Кыземшек, 1 мкр, дом 5а, здания акымата, актовый зал

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»

ТОВАРИЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ "ЭКОШЫМКЕНТПРОЕКТ" (БИН: 080740014455),
87781524535, JMD84@MAIL.RU,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Приложение 3.
к Правилам проведения
общественных слушаний

**Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов
административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных
слушаний**

исходящий номер: 24130251001, Дата: 02/12/2024

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №24130251001, от 02/12/2024 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Проект нормативов допустимых выбросов (НДВ) для ТОО "ЭкоШымкентПроект" существующего полигона буровых отходов на участке Аса в Созакском районе, в предлагаемую Вами 08/01/2025 12:00, Туркестанская область, Созакский район, пос Кызылжар, 1 мкр, дом 5а, здания акимата, актовЫй зал/дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»
ТОВАРИЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ "ЭКОШЫМКЕНТПРОЕКТ" (БИН: 080740014455),
87781524535, JMD84@MAIL.RU,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Қоғамдық тыңдауларды
өткізу қағидаларына
4-қосымша
Нысан

Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

№ p/c	Қатысушының аты-жөні	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц- байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	2	3	4	5	6
1	Жаңырмаев Ормын	Қызылжар кенті тұрғыны	8-771-668-9888		Жаңырмаев
2	Тұрабаева Талғашкүл	Қызылжар кенті тұрғыны	87763532174		Тұрабаева
3	Әсілі М. Е	Соғды ауданы, Қызылжар ауылы Әкімінің аппараты ММ-нің кеңесші іс басқарушысы Қызылжар кенті тұрғыны	8-7783587153		М. Әсілі
4	Қасымжанов О	Қызылжар кенті тұрғыны	87055885249		Қасымжанов

5	Иурмуев М. К	Күзетшек кенті тұрғыны 8746 296 88 00			
6	Оспанов Ф. Ә	Күзетшек кенті тұрғыны 877 615 89 04			
7	ІМКАРБЕК (D)	Күзетшек кенті тұрғыны 8705 848 03 18			
8	Налибаев А. А.	Күзетшек кенті тұрғыны 805 834 98 96			
9	Исуренов И	Күзетшек кенті тұрғыны 8701. 01616. 00			
10	Ақылбеков К. А.	«ЭкоШымкент Проект» жасөспірім эколог Шымкент қ., Қызылқум к. - 53 үй тұрғыны	8-775-162-17-77	641203301235	
11	Жуанашбиулов Ерсеймен	Шымкент қаласы Қазықұрт ш. а., Қызылқум көшесі, 53 үй тұрғыны	8707 740 8631	041103501158	

SOZAQ UNI

АУДАНЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ ГАЗЕТ

sozak_uni@mail.ru

WWW.SOZAK-UNI.KZ

СӘРСЕНБЕ
11 АҚПАН 2023 Ж.

Газет 1930 жылдың 10 қазанынан шыға бастады

Ведомстволық награданы терең зерделеу керек

Мемлекеттік кеңесші Ералы Қариннің төрағалығымен Мемлекеттік рәміздер мен ведомстволық және оларға тиесілірігінен өзге де наградалар геральдикасы мәселелері жөніндегі республикалық комиссияның отырысы өтті. Комиссия отырысында Мәдениет және ақпарат министрінің, сондай-ақ Шымкент қаласы әкімінің есебі тыңдалды.

Қатысушылар ведомстволық марапаттар жүйесін, мемлекеттік рәміздерді қолдану және пайдалану тәртібін реттейтін заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілерді жетілдіру мәселелерін қарастырды.

Жиын барысында республикалық комиссия бірқатар мемлекеттік органның жаңадан үш ведомстволық награда енгізу жөніндегі ұсынысын қолдамады.

Осы орайда Мемлекеттік кеңесші: «Ведомстволық наградалар саласын ретке келтіру керек. Біріншіден, ведомстволық награда түрлерін көбейтудің қажеттілігі жоқ. Қайта оны терең зерделеу, марапаттарды оңтайландыру керек. Екіншіден, әрбір мемлекеттік орган үшін ведомстволық наградалардың қажетсіз болуына белгілеу керек. Үшіншіден, орталық мемлекеттік органдар басшыларының ведомстволық наградалар саласына қатысты жеке жауапкершілігін арттырған жөн», деп атап өтті.

Ералы Қарин мемлекеттік ведомстволық және қоғамдық марапаттар саласында мемлекеттік бақылауды қамтамасыз ету жұмыстары жүргізіліп жатқанына назар аударды. Тіксіз заңдарға түзету енгізу туралы ұсыныстар қазіргі уақытта Парламенттің қарауына жолдамақ.

Жиынды қорытындылап келе, Мемлекеттік кеңесші мемлекеттік рәміздер, марапаттар және геральдика саласындағы жұмыстардың тиімділігін арттыруға қатысты нақты тапсырмалар берді.

Ұлттық қор-балаларға: Жаңа жылда өсепшоттарға қомақты қаржы түседі

Ұлттық банк басшысы Тимур Сүлейменов ұлттық қордың биылғы табысын жариялады. Соның төң жарысы 19 жасқа толмаған балаларға таратылады.

Айта кетсек, биылғы 10 айдың қорытындысы бойынша ұлттық қордың таза табысы 5,3 млрд долларды құптады. Соның жартысы 2,6-2,7 млрд доллар болады.

«Біз орташа сомағы аламыз. Содан соң балалардың саны өскенінеді. Бірақ әрбір баладың өсепшотына түсетін ақшаның көлемі

бұған дейінгі сомадан көп болады», деді Тимур Сүлейменов.

Ұлттық банк мөмаңдарының айтуынша, биыл қордың табысы бұған дейінгі кезеңмен салыстырғанда көп болған. Сондықтан өткен жылы қаңтарда 19 жасқа толмаған әрбір балаға өсепшотына 100 доллардан артық ақша түседі. Бүгінде әйнеғатақ қорындағы ақшаның бір бөлігі доллармен жатыр. Сол себепті осы қордың табысы да өседі деген болжам бар.

«Созақ үні»-ақпарат.

Президент Мәдениет және ақпарат министрінің есебін тыңдады

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Мәдениет және ақпарат министрі Аида Балаеваны қабылдады. Президентке министрліктің мәдениет, ақпарат, азаматтық қоғам, дін, этносаралық қатынас, жастар саясаты, креативті индустрия, отбасы-демографиялық саясат, мұрағат және кітапхона іс-шараларында биылғы атқарған ішаралары, сондай-ақ ведомствоның 2025 жылға арналған перспективті жоспарларын жүзеге асыруға дайындығы жөнінде мәлімет берілді.

Аида Балаеваның айтуынша, биыл алғаш рет қазек өнері аламегі айгілі арталандарда, Венеция Биенналесінде, Гиме Азия өнері музейінде таныстырылды. Қазақстанның боспа өнімдері Франкфурт кітап жәрмеңесінде көрсетілді. Сегіз тілде Qazaq culture ақпараттық-ағартушылық платформасын іске қосу

өліміздің тарихын, мәдениетін және салт-дәстүрін дәріптеу тұрғысынан маңызды жобалар айналды. Бұдан бөлек, Астанада өткен V Дүниежүзілік көшпелілер ойындарының ашылу және жабылу салтанаты айтулы мәдени-бұқаралық іс-шаралар ретінде бағаланды.

Қасым-Жомарт Тоқаевқа министрліктің зейн жобаларын әзірлеу бағытында атқарған жұмысы туралы баяндалды. Атап айтқанда, биыл өлімізде журналистердің мәртебесін арттыруды көздеуітің жаңа БАҚ туралы заң қабылданды. «Қазақфильм» киностудиясын тікелей қаржыландыруды қарастыратын заңнамалық өзгерістер Парламент қарауына ұсынылды.

Мемлекет басшысына еркіткер қозғалысын дамыту ішаралары жөнінде есеп берілді. Министрдің айтуынша, 2022 жылмен салыстырғанда, бөлсенді еркіткер саны 240 мың адамға дейін артты. Жыл сайын 50-ден астам во-

лонтерлік жоба жүзеге асырылады, сондай-ақ 7 қазақстандық еркіткер БҰҰ құрылымдарына жіберілді.

Аида Балаева креативті индустрияны қолдау ішаралары әзірленгенін жеткізді. Олардың қатарында Креативті индустрия қоры құру, орталық және жергілікті атқарушы органдардың «сұзыретін» кеңейту бастамалары бар. Креативті индустрия субъектілеріне арнайы салық режимі енгізілді. Жыл басынан бері өлімізде 10 креативті орталық пен хаб ашылды.

Кездесу соңында Президент келесі жылы өтетін Қазақстан халқы Ассамблеясының 20 жылдығы, Ұлы Жеңістің 80 жылдығы, Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының съезі секілді мерейтойлық әрі маңызды іс-шараларға дайындық барысын жеті бақылауға алуды тапсырды.

Перспективалық жоспарлар талқыланды

Абай атындағы ҚазҰПУ-да ЮНЕСКО қорғанындағы Қазақстанның тарихи және мәдени мұрасын қорғау жөніндегі жұмыс тобының екінші отырысы өтті.

Жиында ҚР Мәдениет және ақпарат министрі Аида Балаева төрағалық етті. Отырысқа облыс әкімдерінің орынбасарлары, орталық мемлекеттік органдардың өкілдері, Қазақстан Республикасының ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі Ұлттық комиссияның мүшелері, сондай-ақ ғалымдар, археологтар мен қоғамдық ұйым өкілдері қатысты.

Қатысушылар материалдық емес мәдени және дүниежүзілік мұраны қорғау ішараларын жақсартуға бағытталған іс-шаралар жоспарын, сондай-ақ ЮНЕСКО-ның «Әлем жады» халықаралық бағдарламасын жүзеге асыру мәселелерін талқылады.

Аида Балаева ЮНЕСКО Конвенцияларымен бекітілген міндеттемелерді орындаудың маңыздылығын атап өтті. Министр барлық деңгейлерде үйлесімді жұмыс қажеттігін және материалдық емес мәдени мұраны өңкыту мен дамыту дағдылары бойынша кадрларды даярлау үшін білікті сарапшыларды тартудың маңыздылығын айтты.

«СН әрдемен, мамандардың біліктілігін

арттыру бойынша жұмысты күшейтуіміз қажет. Оқыту мазмұнды және пайдалы болуы тиіс. Жедел түрде оқу модульдерін дайындап, өңірлік және орталық деңгейде курстар өткізуге ірісүіміз керек», деді министр.

Қазақстанның Материалдық емес мәдени мұраны қорғау жөніндегі Ұлттық комитеті төрағасының орынбасары Рүстем Мұхаффаров, Қазақстанның Дүниежүзілік мұрасы жөніндегі комитеттің төрағасы Гүлмира Мұхтарова және ЮНЕСКО-ның «Әлем жады» бағдарламасы бойынша Ұлттық комитеттің төрағасы Фәзиза Нұрғалиева қатысушыларға өз жұмыс жоспарларын ұсынды.

Жоспар аясында жергілікті атқарушы органдардың мамандары мен этномәдени бірлестік өкілдерінің біліктілігін арттыру, сондай-ақ материалдық емес мәдени мұраны зерттеу және насихаттау қарастырылған.

Қатысушылар пікір алмасып, алдағы жұмыстың басым бағыттарын айқындады. Жиын соңында ұсынылған ішараларды өңкыту, барлық мүдделі тараптардың ұсынысін үйлестіру және Қазақстанның мәдени мұрасын қорғау бойынша іс-шаралар көшпені тиімді жүзеге асыру үшін нақты ұсыныстар әзірлеу мәселелері талқыланды.

Аудан тұрғындарының назарына!

«Майдан жолы» Павлодар іздестіру-зерттеу жасағы қоғамдық ұйымның ағымдағы жылы іздеу жұмыстары кезінде Псков облысында Невельский ауданындағы ресейлік іздеушілер медалі менірі бойынша марапаттық иесін анықтаған. Осыған байланысты мына азаматты - «Калмурбаев (Калмурзаев) Мухсан (Мусхан) 1921 жылы туылған, әскери ісін: қызылармия, 1941 жылы Қазақ ССР, Оңтүстік Қазақстан облысы, Чапан ауданы, Гликовский с/с, Чапан АСК әскерге шақырылған. Қызмет орны: 20 олд 22 олдр СЭӨ. 06.12.1943 жылы өлтірілген. Аясау Урумбаева, туған-туыстары іздестіріп, тағы да бір жауыгерімнің Отанына оралуына ықпал етейік.

Созақ ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлімі.

Балалардың дұрыс тамақтануы туралы

Тамақтану – ағзаның емделік қажеттілігі болып саналады. Ол адамды үнемі энергиямен қамтамасыз етеді. Балалар организмді үнемі өсіп, дамып отыратындықтан олардың зәт алмасу процестері елеулі өзгерістерге ұшырайды. Балалардың тамақтануының рационалды болуы, тамақтанудың тәртібін дұрыс ұстауындағы маңызы зор. Ол үшін төменде көрсетілген ішаралардың орындалуы қажет. Тамақтану уақытын және уақыт аралықтарын қатаң сақтау, тамақ қабылдаудың физиологиялық рационалдылығы. Және тамақтану уақыттарына сәйкес, тағамды мөлшері мен сапасына байланысты дұрыс болуы. Балалардың тамақтану жағдайы және тамақтану кезіндегі балалардың тәртібін. Санитарлық дәрістер ас мезгілі құрғастырып кезде мынадай негізгі қағидаларды білуі керек. Тамақ рационы балалардың жас мөлшеріне сәйкес дене еңбегінің жіктелуіне, жыл мезгіліне, климатқа байланысты алынған тағамды заттарға және энергияға қажеттілігіне сәйкес болуы қажет. Жаз мезгілінде энергия шығыны ұлғаятындықтан, тағам қолжоржық 10%-ға жоғарылату қажет. Ас мезгілі балалар мекемелерінің қызметінің заңдылығына байланысты 3-5 ретке есептелінеді. Ас мезгілі әрбір тәттіт балалар мен жасөспірімдер мекемелері үшін белгіленген негізгі тағамдардың түрлеріне байланысты жасалады. Ет пен балықтан жасалған тағамдарды тәңіртеңгі және түсі аса, ал кеші аста сүт, көкөніс және жәрмадан жасалатын тағамдар қосылуы керек. Құрамында күнделікті міндетті түрде ет, балық, сүт, сары май, көкөніс, нан болуы керек. Ас мезгілі әртүрлі тағамдардан құралады. Бір күндегі тағамдардың түрлері қайталанбауы тиіс. Барлық балалар мекемелерінде, Мектепке қарайтын балалар аялдамасының тағам институты жергілікті жағдайларға байланысты қосылған тәтті ас мезгілі негізге ала отырып, екі апталық ас мезгілі жасалады. Сонымен қатар «көп» және «кысқа» деген тағы екі ас мезгілі дайындалады. Тағам рационының қажеттілігі және химиялық құрамы анықтау, айналымы кестелер мен балалар тамақтануына арналған ішаралар бойынша жүргізіледі.

Күнделікті тәтті ас мезгіліне негізінде, құрамында әрбір тамақтану мезгіліндегі тағамдардың тізімі және осы тағамдардың барлығының массасы мен және түрлері көрсетілген сырттама ас мезгілі жасалады. Сырттама ас мезгіліне тамақтанушы балалар мен қызметкерлердің де саны көрсетіледі. Ас мезгіліне көрсетілген көбірі тағамдар болмаған кезде, олардың бірін бірі аялдамасы аралатын тағамдардың кестесін қолдана отырып, химиялық құрамы жағынан сәйкес келетін тағамдармен ауыстыру болып табылады. Балалар рационында, ас қорыту органының қызметін жақсарту үшін күрделі тағамдар (қара бидай нан, ботқасы, В тобындағы витаминге бай тағамдар болуы керек). Рациондағы белоктардың мөлшерін үлесе, жылдың барлық мезгіліне тиімді түрде болуы. Мектеп жасындағы балалардың ас қорыту ағзаларының созылмалы ауруы жиі кездесетіндіктен, бала организмін тағаммен дәрмендер мен минералдар толық түсі тиісі керек. Сондықтан балаларды жастайынан дұрыс тамақтану тәртібіне үйреткен жөн!

Х.ОСПАНОВ,

Созақ аудандық СЗБ басқармасының басшысы.

Хабарландыру

Созақ аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі 2023-2024 жылға арналған іс-шаралар жоспарына сәйкес, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуда Созақ аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы С.Қожанов №15 менен-жайында, 2024 жылдың желтоқсан айының 20 жылдығына «Шың» ескі ктні ететіндігі туралы хабарлаймыз.

Созақ аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы.

«№1 колледжі мемлекеттік коммуналдық қалыналық кәсіпорнының ұжымы және кәсіподақ ұжымы, зейнеткер ұстаз Жұманазаров Жүнісқае жобайы, колледждің өндірістік оқыту шебері Майғазиев Ерланға аяқ!»

Майғазиев Айгүл Қардубайқызының мезгілісі қаза болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады

«№1 колледжі мемлекеттік коммуналдық қалыналық кәсіпорнының ұжымы және кәсіподақ ұжымы, зейнеткер ұстаз Ибадуллаев Жүмділігіе жобайы

Зейнеткер Назаров Атақажымның мезгілісі қаза болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

Хабарландыру

«ЭкоШымкентПроект» ЖШС-ті ҚР Экологиялық кодексінің 73 бабына сәйкес 2025 жылғы 8 қаңтар айында сағ.11.00 де Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қызылжар ауылы, 1 м/а, 5а үй, әкімшілік ғимаратының, аяқ залында Түркістан облысы, Созақ ауданындағы Аса уәсәкесінде орналасқан қолданыстағы бұрылау қалдықтарды орналастыруға арналған полигонға тиіс қытмалы әсерлер туралы есең беру жобасы бойынша аяқ залының жерінде қоғамдық тыңдаулар өтетіндігі хабарлайды.

Әсер ету аймағының географиялық координаттары [45.636697, 68.206389; 45.637373, 68.213148; 45.612969, 68.207080; 45.621175, 68.236314].

Жобаның құжаттама пакетімен Бірыңғай экологиялық порталында esorportal.kz, сондай-ақ ЖАО <https://www.gov.kz/nemeke/ent/wes/lurkestan-tablig-reguistat/documents/details/242069?lang=ru> сайтында танысуға болады. Барлық әсерлер және / немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында, сондай-ақ Esor Portal қожамдық тыңдаулар өткізетін күнге дейін 3 жұмыс күніне кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда әлеуметтік, табиғи және технокендік сипаттағы төтенше жағдайлар қожамдық тыңдаулар онлайн режимде өткізіледі. Zoom кездесуіне қосылу

Zoom <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=at0oa3R0UGR0Ym1xZDZibXJlTkNRRU09>

Және конференция идентификаторы: 616 540 8596

Код достуға: 123456

Қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша алуға болады Тапсырыс беруді: «ЭкоШымкентПроект» ЖШС, ecoshympro@mail.ru, сым. 87058932184, БСН 080740014455.

Қоршаған ортаны қорғау бөлімі жобалаушысы ЖШС «Эко-Инновация», gulnaz_91@mail.ru, БСН 151040010425 сым. 87781524535.

Мүдделі жұртшылық қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттық бойынша және қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасы бойынша жазбаша немесе электрондық нысандарда ТӨР және ТП РБ ММ-не мына мекенжай бойынша өз ескертулері мен ұсыныстарын жібере алады: Түркістан к., Б. Саттарханов даңғылы, 27Т, a.erkebal@ontustik.gov.kz, тел.: 8725-33-59849.

Объявления

«ЭкоШымкентПроект», в соответствии с требованиями ст. 73-го кодекса РК, сообщает, что в 11.00 час 8 января 2025 года по адресу Туркестанская область, Созакский район, пос.Кызылжар, 1 мкр, дом 5а, здания акимата, актовй зал состоится общественные слушания в форме открытого собрания Отчет о возможных воздействиях для ТОО «ЭкоШымкентПроект» существующего полигона буровых отходов на участке Аса в Созакском районе.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале esorportal.kz, а также сайте МИО <https://www.gov.kz/nemeke/ent/wes/lurkestan-tablig-reguistat/documents/details/242069?lang=ru> Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний. В случае введения чрезвычайной положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантин, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Подключиться к конференции

Zoom <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=at0oa3R0UGR0Ym1xZDZibXJlTkNRRU09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596

Код достуға: 123456

Дополнительную информацию можно получить по адресу Заказчик ТОО «ЭкоШымкентПроект», ecoshympro@mail.ru, сым.: 87058932184, БИН 080740014455.

Проектная организация ТОО «Эко-Инновация», gulnaz_91@mail.ru, БИН 151040010425 сым.87781524535.

Географические координаты территории воздействия [45.636697, 68.206389; 45.637373, 68.213148; 45.612969, 68.207080; 45.621175, 68.236314].

Общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в письменной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний в ГУ «С/ТР и РП ТО» по следующему адресу: г.Туркестан пр. Б.Саттарханова, 27Т, a.erkebal@ontustik.gov.kz, тел.: 8725-33-59849.

Хабарландыру

«ЭкоШымкентПроект» ЖШС-ті ҚР Экологиялық кодексінің 57-2 бабына сәйкес 2025 жылғы 8 қаңтар айында сағ.12.00 де Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қызылжар ауылы, 1 м/а, 5а үй, әкімшілік ғимаратының, аяқ залында, Түркістан облысы, Созақ ауданындағы Аса уәсәкесінде орналасқан қолданыстағы бұрылау қалдықтарды орналастыруға арналған полигонға тиіс қытмалы әсерлер туралы есең беру жобасы бойынша аяқ залының жерінде қоғамдық тыңдаулар өтетіндігі хабарлайды.

Әсер ету аймағының географиялық координаттары [45.636697, 68.206389; 45.637373, 68.213148; 45.612969, 68.207080; 45.621175, 68.236314].

Жобаның құжаттама пакетімен Бірыңғай экологиялық порталында esorportal.kz, сондай-ақ ЖАО <https://www.gov.kz/nemeke/ent/wes/lurkestan-tablig-reguistat/documents/details/242069?lang=ru> сайтында танысуға болады. Барлық әсерлер және / немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталында, сондай-ақ Esor Portal қожамдық тыңдаулар өткізетін күнге дейін 3 жұмыс күніне кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады. Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин енгізілген жағдайда әлеуметтік, табиғи және технокендік сипаттағы төтенше жағдайлар қожамдық тыңдаулар онлайн режимде өткізіледі. Zoom кездесуіне қосылу

Zoom <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=at0oa3R0UGR0Ym1xZDZibXJlTkNRRU09>

Және конференция идентификаторы: 616 540 8596

Код достуға: 123456

Қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша алуға болады Тапсырыс беруді: «ЭкоШымкентПроект» ЖШС, ecoshympro@mail.ru, сым. 87058932184, БСН 080740014455.

Қоршаған ортаны қорғау бөлімі жобалаушысы ЖШС «Эко-Инновация», gulnaz_91@mail.ru, БСН 151040010425 сым. 87781524535.

Мүдделі жұртшылық қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттық бойынша және қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасы бойынша жазбаша немесе электрондық нысандарда ТӨР және ТП РБ ММ-не мына мекенжай бойынша өз ескертулері мен ұсыныстарын жібере алады: Түркістан к., Б. Саттарханов даңғылы, 27Т, a.erkebal@ontustik.gov.kz, тел.: 8725-33-59849.

Объявления

«ЭкоШымкентПроект», в соответствии с требованиями ст. 57-2 Эко-кодекса РК, сообщает, что в 12.00 час 8 января 2025 года по адресу Туркестанская область, Созакский район, пос.Кызылжар, 1 мкр, дом 5а, здания акимата, актовй зал состоится общественные слушания в форме открытого собрания по вопросу нормативов допустимых выбросов (НДВ) для ТОО «ЭкоШымкентПроект» существующего полигона буровых отходов на участке Аса в Созакском районе.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале esorportal.kz, а также сайте МИО <https://www.gov.kz/nemeke/ent/wes/lurkestan-tablig-reguistat/documents/details/242069?lang=ru> Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

В случае введения чрезвычайной положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантин, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Подключиться к конференции

Zoom <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=at0oa3R0UGR0Ym1xZDZibXJlTkNRRU09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596

Код достуға: 123456

Дополнительную информацию можно получить по адресу Заказчик ТОО «ЭкоШымкентПроект», ecoshympro@mail.ru, сым.: 87058932184, БИН 080740014455.

Проектная организация ТОО «Эко-Инновация», gulnaz_91@mail.ru, БИН 151040010425 сым.87781524535.

Географические координаты территории воздействия [45.636697, 68.206389; 45.637373, 68.213148; 45.612969, 68.207080; 45.621175, 68.236314].

Общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в письменной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний в ГУ «С/ТР и РП ТО» по следующему адресу: г.Туркестан пр. Б.Саттарханова, 27Т, a.erkebal@ontustik.gov.kz, тел.: 8725-33-59849.

Қоғамдық тыңдауды - Түркістан облысы, Созақ ауданы, «Қыземшек кенті әкімінің кеңісші іс басқарушысы М.Әбіл.

М.Әбіл - Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қыземшек кенті әкімінің кеңісші іс басқарушысы.

1. Саламатсыздарма, құрметті жиналысқа қатысушылар! Бүгін жиналып отырған себебіміз Түркістан облысы, Созақ ауданындағы Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» бойынша әзірленген қоғамдық тыңдаулар ұйымдастырып отырмыз. Қоғамдық тыңдаулар Қазасқтан Республикасының Экологиялық Кодексінің 58 және 73 баптарына сәйкес сондай-ақ, Қоғамдық тыңдауларды өткізу Ережелеріне сәйкес өткізетін боламыз. Қоғамдық тыңдауларды өткізу жөніндегі хабарландыру, отыз күн бұрын «Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ-нің интернет порталында, экопорталда, бұқаралық құралдар арқылы, жергілікті әкімшілік хабарландыру тақталарында берілген болатын (<https://beta.egov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/documents/details/214086?lang=ru>, осы уақытқа дейін ешқандай ескертулер мен ұсыныстар келіп түскен жоқ.

Бүгінгі тыңдауды Қоғамдық тыңдауды өткізу қағидасының 23-ші тармағына сәйкес қоршаған ортаны қорғау бөліміне қатысы жоқ мәселелер ескерілмейді.

2. Ақылбеков Қуанышбек "ЭкоШымкентПроект" ЖШС-нің экологы. Сәлеметсіздерме, құрметті қоғамдық тыңдауға қатысушылар! Мен, Ақылбеков Қуанышбек, Түркістан облысы, Созақ ауданындағы Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» бойынша әзірленген «ықтимал әсерлер туралы есеп беру жобасы», қоршаған ортаға эмиссиялардың нормативтері жобасын, қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылауды, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеушісі боламын.

Қоршаған ортаны қорғау бөліміне қатысты бөлімінде атмосфералы ауаға, жер үсті және жер асты су қорларына, жер қойнауы мен топырақ қабатына, әлеуметтік – экономикалық ортаға тигізетін әсерлері қарастырылған.

Полигон Түркістан облысы, Созақ ауданы Аса учаскесінде, Қыземшек ауылынан солтүстік-батысқа қарай 70 шақырым жерден, Қыземшек-Аппақ тас жолынан солтүстікке қарай 8 км жерде орналасқан.

Полигонның батыс, шығыс, оңтүстік, солтүстік аймақтары бос жерлермен шектеседі. Ең жақын тұрғын үй солтүстік-батысқа қарай 70 км жерде орналасқан Қыземшек ауылы.

Кәсіпорынның жұмыс уақыты 8 сағаттық жұмыс күні, аптасына 5 күн.

Қоршаған ортаны қорғау бөліміне қатысты бөлімінде атмосфералы ауаға, жер үсті және жер асты су қорларына, жер қойнауы мен топырақ қабатына, әлеуметтік – экономикалық ортаға тигізетін әсерлері қарастырылған.

Полигон бұрғылау шлам қалдықтарды жоюға арналған.

Учаскеде келесі негізгі жұмыс түрлері орындалады: бұрғылау шламын қабылдау, сақтау және оқшаулау. Учаскеде бұрғылау шламын сақтау бойынша барлық жұмыстар механикаландырылған.

Полигон 2-сыныпқа жатады – қауіпті емес қалдықтар полигоны ретінде.

Барлық саз және құм бөлшектері улы емес және радиоактивті емес.

Полигон тегіс жерде орналасқан; полигон аумағы 2 картаға бөлінген.

Аумағы – 1,5 га, Учаскенің өлшемдері – 100*150 м

Захоронения орнының өлшемдері – 86*105,8 м

Полигонның жұмыс тереңдігі 6,0 м, жағалау биіктігін есепке алғанда – 2,0 м.

Бір картаның көлемі 11176 м³, көпбұрыштың жалпы көлемі 22352 м³.

Бір картаның сыйымдылығы – 22128,48 тонна,

Полигонның жалпы сыйымдылығы 44256,96 тоннаны құрайды.

Полигонның пайдалану мерзімі – 4 жыл.

Жобаны әзірлеу кезінде полигонда 9744,18 тонна бұрғылау шламдар бар.

Полигонға қабылданған бұрғылау шлам қалдықтарының көлемі төмендегі кестеде көрсетілген:

Ағымдағы учаскеде 9 744,18 тонна бұрғылау шламы көмілді, 2024 жылға 25 000 тонна қабылданып, шығарудың жалпы көлемі 34 744,18 тонна, 2025 жылға 17 000 тонна қабылданды, пайдаланылуы 17 000 тонна, 2026 жылға 17 мың тонна, пайдаланылуы 11 000 тонна, захоронение 40744,18 тонна, 2027 жыл 3512,78 тонна, захоронение 44256,96 тонна. 2024 - 2027 жылдарға қабылданған қалдықтардың жалпы көлемі 62 512,78 тоннаны құрайды, оның 28 000 тоннасы пайдаланылған, 34 512,78 тонна көмуге жатады.

Бұрын көмілген қалдықтарды есепке алғанда, полигонға көмілген бұрғылау шламының жалпы көлемі 44 256,96 тоннаны құрайды, бұл карталардың жалпы сыйымдылығына сәйкес келеді. Трактор-тиегіш көмегімен бейтараптандыру үшін бұрғылау шламын әкпен араластырып, ұзындығы 8 км, ені 7 метр, қалыңдығы 0,5 метр технологиялық жолдарды салуға қолданылады.

Қалдықтар арнайы дайындалған траншеяда қабат-қабат сақталады.

Полигонда бұрғылау шламын сақтау кезінде бұрғылау кесінділерінің саз бөлшектерінен жасанды окшаулағыш қабат түзіледі, бұрғылау шламының су құрамдас бөлігінің булануы есебінен сақталатын қалдықтардың көлемі азаяды және тығыздалады.

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 349-баптың 1-тармағына сәйкес полигон 2-сыныпты полигондарға (қауіпсіз қалдықтар полигондарына) жатады.

Полигонда келесі негізгі жұмыс түрлері орындалады: бұрғылау шламын қабылдау, сақтау және окшаулау. Учаскеде бұрғылау шламын сақтау бойынша барлық жұмыстар механикаландырылған.

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ЗРК Экологиялық кодексіне 2-қосымшаның негізінде «ЭкоШымкентПроект» ЖШС қызметінің негізгі түрі I санаттағы объектілерге жатады.

Географиялық координаттары:

45.636697, 68.206389; 45.637373, 68.213148; 45.612969, 68.207080; 45.621175, 68.236314.

Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларының көздері көрсетілген объектінің орналасқан жерінің карта-схемасы белгіленген.

0001 көзі - электр энергиясының үздіксіз жұмыс істеуі үшін 0,4 кВ дизельдік генератор

6001 көзі – дизельдік отынды сақтауға арналған резервуар

6002 көзі – автомобиль көлігі жұмыстарынан шаң үрлеу.

6003 көзі – бұрғылау шламын карталарға тиеу және түсіру.

Атмосфераға әсері: Полигонда 4 шығарындылар көзі бар, оның 1-і ұйымдасқан және 3-і ұйымдастырылмаған.

0001 – электр энергиясының үздіксіз жұмыс істеуі үшін 0,4 кВ дизельдік генератор бар.

Дизельдік генератордың жұмыс істеуі нәтижесінде атмосфераға мыналар бөлінеді: көміртегі тотығы, көмірқышқыл газы, күкірт диоксиді, формальдегид, қаныққан көмірсутектер C12-C19, бензо(а)пирен, азот оксиді, азот диоксиді, күкірт диоксиді.

Ластаушы заттардың шығарындыларының шығару құбырының биіктігі 2 м және диаметрі 0,25 м болып табылады.

6001 – дизельдік отынды сақтауға арналған резервуар. Атмосфералық ауаға келесі зиянды заттар бөлінеді: C12-19 алкандар және күкіртсутек.

6002 – автомобиль көлігі жұмыстарынан шаңды үрлеу. Бейорганикалық шаң атмосфераға таралады

6003 – бұрғылау шламдарын карталарға тиеу және түсіру. Бейорганикалық шаң атмосфераға таралады

Жылжымалы көздерді қоспағанда атмосфераға ластаушы заттардың барлығы 10 түрі шығарылады, көлемі 1,51630768 тонна 2024 жылға, 2025 жылға 1,40630768 тонна, 2026 жылға 1,73830768 тонна, 2027 жылға 1,86630768 тонна жылына шығады.

Жұмыс кезінде атмосфераға шығарылатын негізгі заттар: азот (IV) оксиді; азот (II) оксиді; көміртек (күйе); күкірт диоксиді; күкіртті сутегі; көміртегі оксиді; бенз/а/пирен; формальдегид; қаныққан көмірсутектер C12-19; құрамында кремний диоксиді 70 - 20%-дан жоғары бейорганикалық шаң.

Су қабатына әсері. Су қорғау аймағы мен белдеуінен тыс жерде орналасқан, сондықтан су қабатына кері әсерін тигізбейді.

Қалдықтар. Объектіні пайдалану кезінде қалдықтардың келесі түрлері түзіледі:

Қатты тұрмыстық қалдықтар (ҚТҚ) коды (20 03 01), 0,3 тонна жылына шығады.

Қолданылған бұрғылау сұйықтығы, бұрғылау шламы коды (01 05 99) 2024 жылға бұрғылау қалдықтары 25 000 тонна қабылданады, кәдеге жаратудың жалпы көлемі 34 744,18 тонна, 2025 жылға 17 000 тонна қабылданады, пайдалануы 17 000 тонна, 2026 жылға 17 000 тонна қабылданады, пайдалану 11000,0 тонна, кәдеге жаратудың жалпы көлемі 40744,18 тонна, 2027 жылға 3512,78 тонна, кәдеге жаратудың жалпы көлемі 44256,96 тонна жылына шығады.

Кен орнында қауіпті және қауіпсіз қалдықтар түзіледі. Қалдықтар құрамына қарай сұрыпталып арнайы алаңшаларда орналасқан контейнерлерде сақталынып, толу мерзіміне қарай келісім шарт арқылы шығарылады.

Қалдықтарды сақтау және шығару бойынша, арнайы қалдықтарды басқару бағдарламасы жасалған.

Физикалық әсері. Полигонның жұмысы кезінде белгілі нормада физикалық шу, вибрация бөлінбейді. Адам өміріне кері әсері байқалмайды өйткені ең жақын тұрғын үйлер 70 км жерде орналасқан. Осылайша, физикалық факторлардың қоршаған ортаға әсері "әсердің төмен мәні" деп бағаланады.

Іс-шаралар жоспарын іске асыру бойынша

1. Технологиялық өндірістік нормалардың қатаң сақталуына бақылауды күшейту.
2. Атмосфералық ауаға шыққан шаңдарды бақылау және қадағалау.
3. Стационарлық көздерден ластаушы заттардың шығарындыларының алдын алу және азайту бойынша іс-шараларды жүзеге асыру (уақтылы техникалық қызмет көрсету арқылы тазартудың пайдалану дәрежесін сақтау).
4. Аумақты абаттандыружасыл желекті ұлғайту, кәсіпорын аумағында ағаш отырғызу.
5. Полигон жабылғаннан кейін оны жабу, жерді рекультивациялау, қоршаған ортаға әсер ету мониторингі және ластануды бақылау үшін тарату қорын құру.
6. Экологиялық зерттеу фонын анықтау, қоршаған орта жағдайлары

қоршаған орта, сәйкестендіру мүмкін теріс әсер ету индустриялық бойынша іс-шаралар экожүйелер және даму бағдарламалар мен жоспарларға арналған іс-шараларды ластануды азайту жүзеге асыру.

Қорытынды. Түркістан облысы, Созақ ауданындағы Аса учаскесінде орналасқан қолданыстағы бұрғылау шламының қалдықтарын орналастыруға арналған полигоны үшін «Қоршаған ортаны қорғау бөлімі» жобасының жұмыс кезінде атмосфералық ауаға, жер үсті, жер асты суларына сондай-ақ құнарлы топырақ қабатына кері әсері байқалмайды.

Түркістан облысы экология департаментінен ескертулер мен ұсыныстар болмады.
Тыңдағандарыңыз үшін рахмет.

ДОКЛАД

Проект нормативов допустимых выбросов (НДВ) для ТОО "ЭкоШымкентПроект" существующего полигона буровых отходов на участке Аса в Созакском районе.

(Акылбеков К.А., эколог ТОО "ЭкоШымкентПроект")

Заказчик: ТОО "ЭкоШымкентПроект"

Настоящий отчет о возможных воздействиях разработан для объекта – полигона отработанных буровых шламов, расположенного на территории Сузакского района Туркестанской области. Проект отчет о возможных воздействиях разрабатывается в рамках получения экологического разрешения на воздействие. Основанием для разработки проекта является корректировка нормативов допустимых выбросов и лимита накопления и захоронения отходов.

Ранее, Оператором объекта было получено Заключение по результатам оценки воздействия на окружающую среду Отчета о возможных воздействиях к рабочему проекту «Полигон буровых отходов с инсинераторной установкой на сжигание производственных отходов» на участке Аса в Созакском районе» №KZ23VVX00193499 от 20.02.2023 г. и Экологическое разрешение на воздействие для объектов I категории №: KZ72VCZ03413689 от 18.01.2024 г.

Данный отчет о возможных воздействиях разрабатывается в связи с изменением условий природопользования и установленного режима работы предприятия, в том числе: исключением источников выбросов - инсинераторной установки по сжиганию производственных отходов (установка «Веста Плюс» Пир-0,5К), а также изменением годового объема принимаемых на полигон отходов бурового шлама. В связи с этим, получено Заключение об определении сферы охвата оценки воздействия на окружающую среду и (или) скрининга воздействия намечаемой деятельности № KZ02VWF00257463 от 28.11.2024г. Основанием для подачи заявления на скрининг является уменьшение срока эксплуатации полигона буровых отходов, увеличение ежегодного объема принимаемых отходов до 25000 тонны, но не более общей вместительности полигона 44256,96 тонны, а также исключение источников выбросов - инсинераторной установки по сжиганию производственных отходов (установка «Веста Плюс» Пир- 0,5К). Объем принимаемых на полигон отходов бурового шлама представлен следующим образом: на существующее положение в полигоне захоронено 9744,18 тонн бурового шлама, на 2024 год принимается 25000 тонн, общий объем захоронение 34744,18 тонн, на 2025 год принимается 17000 тонн, использование 17 000 тонн, на 2026 год 17000 тонн, использование 11000 тонн, захоронение 40744,18 тонн, 2027 год 3512,78 тонн, захоронение 44256,96 тонн. Общий объем принимаемых отходов за 2024-2027 года составляет 62512,78 тонны, из них используется – 28000 тонн, подлежит захоронению – 34512,78 тонны. С учетом ранее захороненных отходов общий объем бурового шлама, захораниваемого на полигоне составляет 44256,96 тонны, что соответствует общей вместимости карт. Для использования Буровой шлам с трактор-погрузчиком смещивается с известью для нейтрализации.

Воздействие на атмосферный воздух при эксплуатации полигона буровых отходов оказывается незначительным пылением при разгрузке и подравнении сухого бурового шлама, при работе резервной ДЭС, а также от резервуара хранения ДТ.

Объект размещен за пределами городов и других населенных пунктов. Полигон находится в 70-ти км к северо-западу от пос. Кыземшек, в 8 км к северу от автодороги Кыземшек-Аппак. В административном отношении относится к сельскому округу Созак, Созакскому району.

Для определения степени воздействия данного предприятия на воздушный бассейн выполнены расчеты валовых выбросов, определены концентрации загрязняющих веществ на границе СЗЗ и жилой зоне, установлены нормативы допустимого воздействия выбросов

загрязняющих веществ в атмосферу.

Проектом рассматривается этап эксплуатации. СЗЗ действующего производства – 500м. Источниками выбросов являются резервуар хранения ДТ объемом 3м³, сдувы пыли от автотранспортных работ.

Буровой шлам представляет из себя выбуренную из ствола скважин сильно измельченную породу. Образующийся буровой шлам представляет собой инертную массу.

Морфологический состав отходов (компонентный состав бурового шлама): вода – 50%; иловые осадки – 20%; песок – 30%.

Буровые шламы не радиоактивны. Протокол ТОО «Реактивснаб» по результатам испытания радиоактивности объектов окружающей среды №241 от 27.06.2023г. прилагается к проектной документации. В соответствии с п.1 ст. 349 Экологического кодекса РК полигон буровых шламов относится к полигонам 2 класса (полигоны неопасных отходов). Согласно пп. 6.5. п. 6 раздела 1 к приложению 2 Экологического кодекса Республики Казахстан от 2 января 2021 года № 400-VI ЗРК, полигоны, на которые поступает более 10 тонн отходов в сутки, или с общей мощностью, превышающей 25 тыс. тонн, исключая полигоны инертных отходов объект относится к 1 категории.

Существующий полигон (шламонакопитель) предназначен для захоронения отходов буровых шламов.

В соответствии с п.1 ст. 349 Экологического кодекса РК полигон буровых шламов относится к полигонам 2 класса (полигоны неопасных отходов).

Согласно пп. 6.5. п. 6 раздела 1 к приложению 2 Экологического кодекса Республики Казахстан от 2 января 2021 года № 400-VI ЗРК, полигоны, на которые поступает более 10 тонн отходов в сутки, или с общей мощностью, превышающей 25 тыс. тонн, исключая полигоны инертных отходов объект относится к 1 категории.

Режим работы предприятия – 8-ми часовой рабочий день, 5 дней в неделю.

На полигоне будут выполняться следующие основные виды работ: прием, складирование и изоляция буровых шламов. Все работы по складированию буровых шламов на полигоне выполняются механизированно.

Полигон относится ко 2 классу – как полигон неопасных отходов. Все глинистые и песчаные частицы не токсичны и не радиоактивны.

Полигон находится на практически ровной поверхности, участок складирования разбивается на 2 карты эксплуатации.

Площадь территории - 1,5 гектар, Размеры участка- 100*150 м Размеры площадки захоронения - 86*105,8 м

Рабочая глубина полигона - 6,0м, с учетом обвалования высотой - 2,0 м. Объем одной карты составляет - 11176 м³, общий объем полигона - 22352м³ Вместимость одной карты - 22128, 48 т.,

Общая вместимость полигона- 44256,96 т. Срок эксплуатации полигона составляет 4 года.

Вместимость полигона достаточна для размещения бурового шлама в установленных лимитах (на протяжении 4 лет).

Для использования Буровой шлам с трактор-погрузчиком смешивается с известью для нейтрализации и направляются для строительства технологической дороги длиной 8 км, шириной 7 метр и толщиной 0,5 метр.

Объем принимаемых на полигон отходов бурового шлама представлен следующим образом: на существующее положение на 2023 год в полигоне захоронено 9744,18 тонн бурового шлама, на 2024 год принимается 25000 тонн, общий объем захоронение 34744,18 тонн, на 2025 год принимается 17000 тонн, использование 17 000 тонн, на 2026 год 17000 тонн, использование 11000 тонн, захоронение 40744,18 тонн, 2027 год 3512,78 тонн, захоронение 44256,96 тонн. Общий объем принимаемых отходов за 2024-2027 года составляет 62512,78 тонны, из них используется – 28000 тонн, подлежит захоронению – 34512,78 тонны. С учетом ранее захороненных отходов общий объем бурового шлама, захораниваемого на полигоне составляет 44256,96 тонны, что соответствует общей

вместимости карт.

Складирование отходов ведется послойно в специально подготовленной траншее.

При поступлении бурового шлама на полигон, вся водная составляющая бурового шлама испаряется вследствие большой сухости, отсутствия большого количества атмосферных осадков и других климатических условий местности.

На полигоне при складировании бурового шлама образуется искусственный изолирующий слой за счет глинистых частиц бурового шлама, уменьшение и уплотнение объема складироваемых отходов происходит за счет испарения водной составляющей буршлама.

Буровой шлам, находясь на полигоне хранения в природных условиях, практически не загрязняет окружающую среду.

Полигон размещен на площадке, где возможно осуществление мероприятий и инженерных решений, исключающих загрязнения окружающей среды.

Особое внимание уделяется выводу полигона из эксплуатации и последующей рекультивации.

Химический состав бурового шлама зависит как от его минерального состава, так и свойств бурового раствора, состав которого варьирует в зависимости от осуществляемых видов работ при бурении и требуемых заданных свойств бурового раствора.

Площадка временного складирования бурового шлама размером 50*20 м изолированы геомембраной предназначена для накопления шлама.

Устройство противofильтрационного экрана и дренажа в проектируемом полигоне не требуется, так как буровые шламы имеют в составе только 20% воды, которая в первых порциях шлама незначительно инфильтруется, остальное количество испаряется.

Кроме того, буровой шлам, находясь в шламохранилище (в природных условиях, когда отсутствуют искусственные противofильтрационные экраны) практически не загрязняет окружающую среду.

Атмосферный воздух

Проведенной инвентаризацией источников выбросов на объекте выявлены следующие источники выбросов:

ИЗА 0001 –ДЭС - для бесперебойной работы электрической энергии имеется дизельный генератор 0,4 кВт.

В результате работы дизель-генератор в атмосферу выделяются: оксид углерода, углероды, сера диоксида, формальдегиды, углеводороды предельные с12-с19, бенз(а)пирен, оксид азота, азот диоксида, диоксид серы.

Источником выброса загрязняющих веществ является выхлопная труба высотой 2 м, диаметром 0,25 м.

ИЗА 6001 - резервуар хранения ДТ. В атмосферный воздух выделяются следующие вредные вещества: алканы С12-19 и сероводород

ИЗА 6002 – сдувы пыли от автотранспортных работ. В атмосферу выделяется пыль неорганическая

ИЗА 6003 – погрузка- разгрузка бурового шлама в карты. В атмосферу выделяется пыль неорганическая

На объекте начитывается 4 источника выбросов, из них 1 организованных и 3 неорганизованных.

При выполнении техники безопасности и проведении регулярного технического осмотра автотехники возникновение аварийных ситуаций будет сведено к минимуму или исключено.

Количество выбросов не превышает пороговых значений по всем ингредиентам.

Концентрации ЗВ не превышают ПДК даже в точках максимума на площадке объекта.

Поверхностные и подземные воды

Характеристика источника водоснабжения, его хозяйственное использование, местоположение водозабора, его характеристика

Источник воды на хозяйственно-питьевые нужды – бутилированная вода питьевого

качества, на хоз-бытовые нужды - сущ. скважина.

Забор воды не осуществляется, так как вода хозяйственно-бытовые нужды доставляются на стройплощадку автотранспортом.

Гидрографическая характеристика территории

Ближайший водный объект – река Шу, находится на расстоянии 21 км.

Реки распределены неравномерно на территории области. С юга земли Туркестанской области на северо – западе протекает река Сырдарья. В Сырдарью впадают реки Арысь (378 км), Келес (241 км), Куркелес (98 км). На юго-востоке густонаселенные притоки реки Арысь имеют хозяйственное значение: Бадам, Сайрамсу, Аксу, Жабаглы, Машат, Дауылбаба, Боралдай. Реки Буген, Шаян, Арыстанды, Шылбыр, Байылдыр, Коксарай и др., начинающиеся с хребта Каратау, обеспечивают водой областной центр.

В нижнем течении реки Шу вода маловодная, только весной в период талых вод увеличиваются и орошают хозяйства Сузакского района. Построены плотины Шардары (площадь 400 км², объем воды 5200 млн м³), Буген (объем воды 377 млн м³), Бадам (объем воды 61,5 млн м³) и др.

Арысь - Туркестан на реке Арысь, Достык (ранее Киров) с Сырдарьи на территории Узбекистана и магистральные каналы Кызылкум в Шардаринском районе. Озера региона в основном мелкие и соленые, весной с водой, а летом сухие и становятся солеными. Крупные озера: Акжайкын (48,2 км²), Кызылколь (17,5 км²), а также Калдыкол, Шуйнеколь, Туздыкдуме и другие. Есть небольшие озера. Подземные воды в изобилии.

Во время проведения работ инженерно-геологической изыскании грунтовые воды проектируемой участке вскрыты на исследуемой глубине 7,0 м.

Оценка воздействия намечаемого объекта на водную среду

Сбросов сточных вод на рельеф местности и в водные объекты при строительстве и эксплуатации не предусматривается.

Намечаемая деятельность не окажет дополнительного воздействия на поверхностные и подземные воды района. Непосредственное воздействие на водный бассейн исключается. Таким образом, общее воздействие намечаемой деятельности на поверхностную водную среду и на подземные воды района отсутствуют.

Меры по охране водных ресурсов

Проектом предусмотрен ряд мер по защите водных ресурсов от загрязнения:

- для предотвращения загрязнения почв и далее подземных вод отходами производства и потребления, их транспортировка и хранение производятся в закрытой таре;
- установка всего оборудования на бетонированных площадках;
- обустройство мест локального сбора и хранения отходов;
- раздельное хранение отходов в соответственно маркированных контейнерах и емкостях.
- проведение мониторинга состояния и качества подземных вод.

Отходы производства и потребления

Расчет количества образующихся отходов произведен на основании утвержденных норм расхода сырья, удельных норм образования отходов по отрасли и удельных показателей по справочным данным

Смешанные коммунальные отходы (Твердые бытовые отходы) – образуются в непромышленной сфере деятельности персонала, а также при уборке помещений цехов и территории. Состав отходов (%): бумага и древесина – 60, тряпье -7, пищевые отходы -10, стеклобой – 6, металлы – 5, пластмассы – 12. Не токсичные, не растворимые в воде, относятся к неопасным, код 200301.

Нормы образования отходов определяется с учетом удельных санитарных норм образования бытовых отходов на промышленных предприятиях $m_1=0.3$ м³/год на 1 человека, списочной численности строителей М, а также средней плотности отходов $R_{тбо}$, которая составляет 0,25 т/м³.

$Q_3 = m_1 * M * R_{тбо} = 2 * 0.3 * 0.25 = 0,15$ тн/год.

Образующиеся отходы временно хранятся на территории предприятия до полного заполнения специальной тары - контейнеры на выгороженной бетонированной площадке. Вывоз отходов осуществляется собственными силами и (или) по договорам со

сторонними специализированными организациями, которые занимаются переработкой отходов или имеют полигоны для их захоронения.

Буровой шлам не радиоактивен (результаты радиологических испытаний)(ПУО Полигон ЭШП 2024).

Требования Классификатора отходов:

Классификатор отходов выделяет три основных категории:

Опасные отходы (содержат вредные или токсичные вещества в концентрациях, опасных для здоровья и окружающей среды).

Неопасные отходы (не оказывают прямого негативного воздействия на здоровье и окружающую среду при нормальных условиях хранения и утилизации).

Зеркальные отходы (могут быть классифицированы как опасные или неопасные в зависимости от концентрации опасных веществ).

Анализ состава бурового шлама:

Вода и иловые осадки: Вода и иловые осадки составляют значительную часть шлама. Это неопасные компоненты, особенно при правильном управлении. Высокий уровень воды (50%) не создает угрозы, если шлам должным образом высушивается перед захоронением.

Песок и минералы (кварц, каолин, гипс): Эти вещества также относятся к неопасным. Кварц, глины, гипс и другие минералы не являются токсичными при их присутствии в обычных концентрациях.

Железо и алюминий: Эти элементы в виде гематита, магнетита и каолина, также не относятся к опасным веществам в указанных концентрациях (до 8% и 20% соответственно).

Сера (сульфиды и сульфаты): Сера в шламе представлена в виде сульфидов и сульфатов, которые могут вызывать определенные опасения, особенно в отношении возможности их перехода в растворимое состояние и дальнейшего загрязнения почвы и воды. Однако, концентрация серы до 4% считается низкой и не должна приводить к серьезным экологическим последствиям при правильном захоронении.

Буровой шлам, исходя из состава, может быть классифицирован как неопасный отход, если концентрации вредных веществ (таких как сульфиды) остаются на уровне, не угрожающем окружающей среде. Тем не менее, его отнесение к неопасным отходам должно быть подтверждено дополнительными исследованиями по миграции серы и других веществ, чтобы исключить возможность их опасности для окружающей среды.

Для эффективного сокращения объемов захоронения бурового шлама, уменьшения его опасных свойств, минимизации негативного воздействия на окружающую среду и увеличения доли восстановления отходов и рекультивации полигона, можно предложить следующие конкретные и реальные меры.

Растительный и животный мир

Описываемый район широко представлен различными вариантами типчаково-ковыльных сухих степей на маломощных щебнистых и малоразвитых почвах охватывает разнообразные по природным условиям угодья, где сочетаются элементы степной, солончаковой, болотной, луговой и пустынной растительности.

Особенностью растительного покрова подзоны является господство ковылей, главным образом ковылка, типчика, тонконога при незначительном участии, а иногда при почти полном выпадении из травостоя болит требовательного к условиям увлажнения почв обычного степного разнотравья.

Типичными представителями немногочисленного разнотравья в сухих степях являются ксерофильные виды, как, например гвоздичка тонколепестная, зопник нивяный, ромашник казахстанский, люцерна, жабрица, тысячелистник и т.п.

На участке работ зеленые насаждения отсутствуют. Вырубка или перенос зеленых насаждений данным проектом не предусматривается. Ввиду отсутствия вырубка или

перенос зеленых насаждений, их посадка растительности в порядке компенсаций не запланировано.

Учитывая компенсационные возможности местной флоры при соблюдении предусмотренных мероприятий можно сделать вывод, что выбросы загрязняющих веществ не окажут значительного влияния на состояние растительности.

В целом влияние на растительный мир в процессе проведения работ можно предварительно оценить, как локальное и незначительное.

Для предотвращения последствий при проведении деятельности предприятия и уничтожения растительности необходимо выполнение комплекса мероприятий по охране растительности:

- движение автотранспорта только по отведенным дорогам;
- передвижение работающего персонала по пешеходным дорожкам;
- раздельный сбор отходов в специальных контейнерах;
- обеспечение максимальной сохранности ценных объектов окружающей среды.
- поддержание состояния озеленения территорий рудника.

На проектируемой территории обитают сайги бетпакдалинской популяции. Кроме того, на данной территории встречаются дикие животные с шерстью, в том числе лисицы, корсаки, норки, зайцы и грызуны.

Также на территории обитают животные и птицы, занесенные в Красную книгу Республики Казахстан: совы, маляры, степные орлы и в весенне-осенний период в период перелета птиц встречаются серый журавль, белоголовый журавль, красноперка, Соколиный лебедь.

В виду отсутствия существенного воздействия объекта на состояние фауны, изменений в животном мире и последствий этих изменений не ожидается.

В целом влияние на животный мир в процессе проведения проектных работ, учитывая низкую плотность расселения животных, можно предварительно оценить, как локальное, временное и незначительное.

Для предотвращения воздействия планируемых работ на фауну района проведения строительных работ, предусматриваются следующие природоохранные мероприятия:

- разработка оптимальных маршрутов движения автотранспорта;
- ограничение скорости движения автотранспорта и снижение интенсивности движения в ночное время;
- запрет неорганизованных проездов по территории.
- обеспечение максимальной сохранности ценных объектов окружающей среды;
- запрет всех видов охоты и добычи животных любыми способами и средствами, интродукция чужеродных видов растений и животных, разрушение гнезд, нор, логовищ и другие действия, вызвавшие или, которые могут вызвать гибель животных;
- организация жесткого контроля за сбором сточных вод и предотвращения попадания их в водные объекты.

Оценка физических воздействий на окружающую среду

Электромагнитное излучение. Источников электромагнитного излучения на стройплощадке нет, негативное воздействие на персонал и жителей ближайшей селитебной зоны не оказывает.

Шум. Слышимые звуковые непериодические колебания с непрерывным спектром воспринимаются как шумы. Интенсивность шумов может быть самой различной, от шелеста листьев на деревьях до шума грозового разряда.

При строительстве объекта источником шумового загрязнения являются техногенного происхождения – строительная спецтехника и электроинструменты. Уровень шумового воздействия в пределах нормы, в связи с этим на проведение мероприятия по уменьшению шума проводить нецелесообразно.

Вибрация. Особенность действия вибраций заключается в том, что эти упругие механические колебания распространяются по грунту и оказывают свое воздействие на фундаменты различных сооружений, вызывая затем звуковые колебания в виде

структурного шума. При строительстве объекта источники вибрации отсутствуют, в связи с этим проведение мероприятия по уменьшению вибрации проводить нецелесообразно.

Радиационная безопасность обеспечивается соблюдением действующих «Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к обеспечению радиационной безопасности» утвержденные приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 15 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-275/2020 и Гигиенических нормативов к обеспечению радиационной безопасности, утв. приказом Министра здравоохранения РК от 2 августа 2022 года № ҚР ДСМ-71 и Гигиенических нормативов к физическим факторам, оказывающим воздействие на человека, утвержденный Приказом МЗ РК от 16 февраля 2022 года № ҚР ДСМ-15 и других нормативных документов. Основные требования радиационной безопасности предусматривают:

- исключение всякого необоснованного облучения населения и производственного персонала предприятий;
- непревышение установленных предельных доз радиоактивного облучения;
- снижение дозы облучения до возможно низкого уровня.

Для сохранения здоровья персонала необходимо организовывать мероприятия по обеспечению радиационной безопасности и по нормализации радиационно-экологической обстановки:

- Рабочий персонал должен быть обеспечен спецодеждой и средствами индивидуальной защиты.
- Дозиметрический контроль персонала.
- Обучение персонала в области радиационной безопасности.